

není správný. Netřeba se obírat s vývody napadeného rozsudku. Stačí, že žalobce sám tvrdí v dovolání o penězích v záložně složených, že tak velikou hotovost neskládal v penězích u pokladny žalované strany, nýbrž že je poukazoval prostřednictvím jiného ústavu. Z toho plyne, že se do držení žalované — jak při vkladu tak i při jeho zrušení — jeho peníze v určitých jednotkách, mincích nebo bankovkách, vůbec nedostaly, nýbrž že žalovaná nabyla jím odpovídající částky jiným lhotejným způsobem, kterým dovolatelovy poukazy konečně byly provedeny. Žalovaná nemohla proto ani jeho peníze míti zvlášť v držení jako uschovatelka a žalobce nemůže tudíž na ní žádati vyloučení peněz, jím prý u ní složených, jako určitého množství individuálně určených penězů (bankovek a mincí), uschovávaného odloučeně od jiných jejích peněz. Žalobce má proti ní jen nárok na peněžitou částku určité hodnoty vůbec. Jím je obligační nárok na zaplacení. Ten však podléhá přiročí a není nárokem na vyloučení této částky ze jmění žalované. Žalobce poukazuje v dovolání neprávem k některým rozhodnutím bývalého Nejvyššího soudu ve Vídni. Ta jsou vybudována na jiném skutkovém základě, než případ souzený, jenž není opřen o skutečnost tam rozhodnou, že žalovaná nenabyla vlastnictví ke sporné hotovosti podle všeobecných právních zásad, nýbrž nabyla je toliko podle zvláštních předpisů o nabytí vlastnictví k hotovým penězům, jak v podstatě správně uznal též odvolací soud, zdůrazniv, že zde nebyl vklad přeměněn vybráním v depot, nýbrž že byl převeden na cizí konto. Nižší soudy neposoudily tudíž věc právnicky mylně (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), zamítнувše žalobu.

Čís. 7501.

Pro zařazení válečné daně do konkursních tříd jest rozhodnou její splatnost, nikoliv doba vzniku daňové povinnosti.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1927, Rv I 227/27.)

Československý erár domáhal se na správci úpadkové podstaty Adolfa T-a, by bylo uznáno právem, že pohledávka eráru na válečné dani z roku 1918 požívá pořadí druhé třídy úpadkových věřitelů. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Jádrem sporu tkví jediné v tom, jak sluší vykládati ustanovení § 52 konk. ř. o splatnosti daní a jiných veřejných dávek. V tom ohledu stojí odvolatel na stanovisku, že pro posouzení otázky, zda patří válečná daň do II. třídy úpadkových věřitelů, je jediné směrodatno, kdy se daň ta stala splatnou, bez ohledu na to, na kterou dobu se vztahuje. K tomuto výkladu dochází odvolatel na základě zákonných předpisů o splatnosti daní vůbec a o dani válečné zvlášť. Podle těchto předpisů, jak odvolání praví, jsou daně splatny zpravidla ve čtyřech rovných částkách vždy 1. ledna, 1. dubna, 1. července a 1. října předem (§ 1 čís. 1 zákona ze dne 16. března 1921, čís. 116 sb. z. a n.). Z tohoto pravidla činí zákon mimo jiné výjimku

také u daně válečné (§ 1 čís. 3 odstavec (5) téhož zákona), která je splatna z polovice do 30 dnů a z polovice do 3 měsíců po doručení platebního příkazu (§ 22 zákona ze dne 16. února 1918, čís. 66 ř. zák. a čl. V. zákona ze dne 30. ledna 1920, čís. 79 sb. z. a n.). Tento výklad, který dává odvolání ustanovení § 52 konk. ř., odpovídá sice slovnímu znění zákona, nikoliv však i jeho duchu, neboť, mluví-li uvedený předpis o splatných daních místo o daních zadrželých, jak to činí § 43 (4) starého úpadkového řádu z r. 1869, nechtěl tím nikterak udělati průlom do stěžejní zásady práva úpadkového a exekučního: že jen tříleté daně a veřejné dávky požívají přednostního práva, nýbrž chtěl tím jen uvéstí znění zákona v soulad s praxí, která, vycházejíc s hlediska, že pro splatnost některých druhů daní jsou stanoveny určité termíny, jež nezůstávají bez vlivu na tříletou lhůtu § 52 konk. ř., se rozhodla pro užívání výrazu, že daně jsou splatné a nikoli zadrželé. Jako nemůže udělati z daně, jež dospěla do vyhlášení úpadku, dluh podstaty ve smyslu ustanovení § 46 konk. ř. skutečnost, že daň byla vyměřena teprve po vyhlášení úpadku, právě tak nemůže se z daně starší než tříleté státi daň mladší jen proto, že byla vyměřena v posledních 3 letech před vyhlášením úpadku. Kdyby měl názor odvolatelův obstáti, vedlo by to nevyhnutelně k tomu, že by se druhá třída musila přiznati na př. i daním za šest posledních let, kdyby jen daně ty byly vyměřeny v posledních třech letech před vyhlášením úpadku. Že něco takového se však nedá se zákonem srovnati, je na bíledni a netřeba se o tom blíže šířiti. Poněvadž je nesporno, že úpadek na jmění Adolfa T-a byl vyhlášen dne 18. dubna 1923, nepochybil soud procesní nikterak, nepřiznav válečné dani z roku 1918, i když byla předepsána teprve v roce 1922, pořadí, které odvolatel pro ni požaduje.

N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Dovolání, jež se opírá o dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s. a odporuje tomu, že nebylo přiznáno pohledávce státu na válečné dani za rok 1918 s úroky pořadí druhé třídy úpadkových pohledávek, nelze upřítí oprávnění. Podle zjištění byl platební příkaz na tuto daň doručen úpadci v roce 1922. Úpadek byl vyhlášen 18. dubna 1923. Podle § 52 konk. ř. náleží daně do druhé třídy úpadkových pohledávek, pokud se nestaly splatnými dříve než tři léta před vyhlášením úpadku. Zákon o splatnosti přímých daní státních ze dne 16. března 1921, čís. 116 sb. z. a n. nevztahuje se podle § 1 odstavec první čís. 5, na daň válečnou a podle § 22 zákona ze dne 16. února 1918, čís. 56 ř. z., ve znění čl. V. zákona ze dne 30. ledna 1920, čís. 79 sb. z. a n. jest daň z válečných zisků nebo válečná splatna ve dvou lhůtách, první polovina do třiceti dnů po doručení platebního rozkazu, druhá polovina do dalších tří měsíců. Podle toho, ježto od doručení platebního rozkazu do vyhlášení úpadku neuplynula lhůta tří let, jest splněn předpoklad § 52 konk. ř. pro zařazení přihlášené válečné daně za rok 1918 v částce 10.000 Kč

s úroky do druhé třídy úpadkových pohledávek a bylo této dani toto pořadí napadeným rozsudkem odepřeno neprávem. Nelze přisvědčiti odvolacímu soudu v názoru, že pro zařazení válečné daně do některé ze tříd úpadkových pohledávek, není rozhodna splatnost válečné daně podle zákona čis. 66/18 ř. zák., pokud se týče zákona čis. 79/20 sb. z. a n., že nezáleží na vyměření této daně ani na doručení platebního rozkazu, nýbrž že rozhodna jest pro zařazení doba vzniku daňové povinnosti, tedy v souzeném případě, že rozhodným jest den 1. ledna 1919. Toto stanovisko odvolacího soudu nemá opory v zákoně a zejména nelze je srovnati s ustanovením § 52 konk. ř., § 22 zákona čis. 66/18 ř. zák., pokud se týče čl. V. zák. čis. 79/20 sb. z. a n. o válečné dani. Lze připustiti, že při propočtu tříleté lhůty podle § 52 konk. ř., t. j. ode dne splatnosti mohou přijíti do druhé třídy úpadkových věřitelů i pohledávky na daních starších než tři léta, ale tato možnost není bez omezení, jest tu hranice v promlčecí lhůtě pro daně (§§ 1 až 3 zákona ze dne 18. března 1878, čis. 31 ř. zák. § 25 zák. čis. 66/18 ř. zák.). Nic tedy nemění a významu pro rozhodnutí nemají možnosti, na něž poukazuje odvolací soud v napadeném rozsudku a žalovaný v dovolací odpovědi a ku kterým po případě dojde při propočtu lhůty stanovené v § 52 konk. ř. podle splatnosti válečné daně.

Čís. 7502.

Pozemková reforma.

Pachtovní poměr k zabrané nemovitosti neruší se výpovědí hospodařící osobě, nýbrž teprve převzetím nemovitosti Státním pozemkovým úřadem. Až do této doby má propachtovatel nárok na pachtovné. Lhostejno, že Státní pozemkový úřad schválil pachtovní smlouvu pro dobu do uplynutí výpovědní lhůty.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1927, Rv I 392/27.)

Žalobce, od něhož měli žalovaní smlouvou ze dne 2. listopadu 1923 v pachtu dvůr, domáhal se na žalovaných pachtovného 54.563 Kč 92 h s úroky, částky 35.434 Kč 65 h jako pachtovného za dobu od 12. listopadu 1924, kdy uplynula lhůta výpovědi dané žalovaným Státním pozemkovým úřadem do 31. března 1925, ke kterému dni byl dvůr státem převzat, a částky 19.129 Kč 27 h jako pachtovného od 1. dubna 1925 do 30. června 1925, to jest od převzetí dvora státem do skončení pachtovního roku 1924—1925. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, jsouce toho názoru, že výpověď danou Státním pozemkovým úřadem pachtovní poměr mezi stranami se skončil a že tím pominula povinnost žalovaných ku placení pachtovného a navzájem nárok žalobcův na ně.

N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolání žalobcovu potud, že uznal žalované povinnými zaplatiti žalobci 35.434 Kč 65 h.